

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ ПРИКАЗА КЊИГА

Читалиште у рубрици Излог објављује приказе нових издања из области библиотекарства, библиографије, библиотечке информатике и сродних области знања (књижевности, издаваштва, архивистике, археографије, социологије књиге и читања, музеологије). Прикази су намењени библиотекарима из свих типова библиотека и другим заинтересованим читаоцима, а омогућавају им да прате савремену продукцију стручних и научних издања. Сматрајући да није могуће начинити јединствени модел, али да је неопходно уједначити квалитет прилога у рубрици Излог, Редакција *Читалишта* осмислила је основне захтеве за писање приказа.

Приказ би требало да уведе читаоца у садржај књиге и да се фокусира на њен предмет. Требало би избегавати препричавање, а усредсредити се на неопходну информацију која садржи: кратак опис основне идеје, критички приступ садржају и форми, доживљај током читања, као и назнаку о томе шта читалац може да очекује од књиге о којој је реч. Аутор приказа би требало да се осврне на време које је аутору било потребно да напише књигу, на начин обраде и систематизовања грађе, као и на циљну читалачку популацију. Приказ би, у кратким цртама, требало да објасни контекст у којем се појављује монографска публикација и да одреди њено место у одређеној области. Наши читаоци очекују да он буде заснован на темељном, пажљивом читању и добром просуђивању стручног и информисаног приказивача.

Један од најзначајнијих аспеката је вредносно поређење новог наслова са раније објављеним књигама из ове области. Ако је мало друге грађе доступно на дату тему, аутор приказа би требало да истакне ту чињеницу, као и сваку другу врлину публикације која се приказује. Важност теме по себи, као и ниво на којем је третирана у књизи, требало би да буде подвучена, уколико се не подразумева. Књига која даје значајан допринос струци, науци и разумевању савремених проблема, требало би да буде на тај начин јасно означена.

Намена књиге, у великој мери, одређује приступ у приказу. На пример, приручник захтева детаљно набрајање његових одлика и корисних особина; превод захтева коментар о његовој правовремености и верности оригиналу; монографија ће захтевати дискусију о истинитости и импликацијама открића у њој, а ако је реч о зборнику, требало би приказати његов садржај и назначити опште идеје и теме, истичући одељке и текстове које аутор приказа сматра посебно значајним.

Као аутор приказа, будите прецизни и дајте детаље (избегавајте синтагме попут „интересантна разматрања“, „велики број важних података“ и слично, осим ако ове констатације не поткрепите специфичним примерима). Прикажите целокупни садржај дела, а не поглавље по поглавље, од почетка до краја књиге, и будите коректни према аутору. Обратите посебну пажњу на тачност и ажурност у приказима: цитиране одломке требало би упоредити са текстом оригинала; назнака да је нека књига пуна грешака мора бити поткрепљена примерима. Захтевамо од приказивача да провере све изјаве које су чињеничне (нпр. да је књига „прва“ на дату тему), нарочито оне које је нама тешко да проверимо.

Када је реч о научним рецензијама, прилози за рубрику Излог нису ограничени по дужини. Сви други прикази монографских публикација не би требало да имају више од 8.600 карактера (укључујући и размаке). Иако је наш став да интервенишемо на тексту што је мање могуће, прикази се редигују и скраћују кад је неопходно, а измене су одговорност лектора и редактора часописа. Изречени ставови аутора увек ће бити

сачувани. Не можемо да гарантујемо да ће сваки приказ који примимо бити објављен. У релативно малом броју случајева у којима одбије приказ, Редакција обавештава аутора да је ова одлука коначна.

Молимо вас да назначите своје име, телефон, адресу и мејл адресу, афилијацију (назив установе у којој радите – видети *Упутство ауторима* на <https://www.citaliste.rs/uputstvo.html>), као и комплетан библиографски опис дела које приказујете (користите *Чикаго стил библиографског цитирања* – видети *Упутство* на адресама https://www.citaliste.rs/uputstvo_1.html и www.chicagomanualofstyle.org/home.html).

Молимо сараднике да текстове и друге прилоге доставе у дигиталној форми на мејл адресу редакције goran@biblioteka-rancevo.org.rs. Редакција ће, у најкраћем року, потврдити пријем текста. Пожељно је да уз текст, обавезно као атачмент, доставите скенирану предњу корицу књиге коју приказујете. Илустрације морају да буду у формату и резолуцији погодној за штампу. Препоручује се jpg формат и резолуција не мања од 300dpi за 10cm wide.

Приликом писања овог *Упутства* користили смо искуства америчких колега, са којима се можете детаљније упознати на следећим веб-адресама:

- <http://sentra.ischool.utexas.edu/~lcr/bookreviews/bookreviewguidelines.php>
- <http://www.write.armstrong.edu/handouts/BookReview.pdf>
- http://www.chicano.ucla.edu/press/siteart/jli_bookreviewguidelines.pdf
- <http://web.gc.cuny.edu/ijmes/pages/bookreviewguide.html>
- http://www.libraryjournal.com/lj/home/885966-264/guidelines_for_library_journal_reviews.html.csp

Редакција *Читалишта*